

ŁAD nasz **PRZESTRZENNY**

*Konieczne są działania popularyzujące
znaczenie jakości przestrzeni i ładu przestrzennego.*

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

*Gdzie wszystko nie jak w chaosie – stłoczone i okaleczone,
Ale jak ów świat harmonijnie pomieszany,
Gdzie dostrzegamy ład w różnaitości,
Gdzie choć wszystko różni się – w zgodzie pozostaje.*

Alexander Pope

Alicja K. Zawadzka

ŁAD nasz PRZESTRZENNY

Gdańsk – Warszawa 2017

Recenzent
prof. dr hab. inż. arch. Sławomir Gzell

Redaktor Wydawnictwa
Katarzyna Ambroziak

Projekt okładki i stron tytułowych
Karolina Zarychta

Autorzy fotografii
na pierwszej stronie okładki Alicja K. Zawadzka
na czwartej stronie okładki Krzysztof Kopeć

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Publikacja sfinansowana z działalności statutowej
Katedry Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska
Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
© Copyright by Alicja K. Zawadzka

ISBN 978-83-7865-551-0

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Spis treści

Od Autorki	9
Wykaz akronimów i skrótów	13
Wprowadzenie	15
ROZDZIAŁ 1. Teoretyczne aspekty ładu przestrzennego	19
1.1. Percepcja ładu przestrzennego	19
1.2. Definicje (i określenia) ładu przestrzennego	28
1.3. Ogólne kierunki polityki osiągnięcia ładu przestrzennego	44
ROZDZIAŁ 2. Zasady kształtowania ładu przestrzennego	49
2.1. Ład przestrzenny na poziomie krajowym	49
2.1.1. Dokumenty strategiczne poziomu krajowego	49
2.1.2. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	61
2.2. Ład przestrzenny na poziomie regionalnym	68
2.2.1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020	68
2.2.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego	70
2.3. Ład przestrzenny na poziomie lokalnym	73
2.3.1. Zasady kształtowania ładu przestrzennego zapisane w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	73
2.3.1.1. Zasady ogólne	73
2.3.1.2. Przedmiot ustaleń zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego	74
2.3.1.3. Kontrolowane rozproszenie zabudowy jako zagrożenie dla ładu przestrzennego	84
2.3.1.4. Ocena chłonności demograficznej gmin	87
2.3.2. Zasady kształtowania ładu przestrzennego zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	94
2.3.2.1. Zasady ogólne	94
2.3.2.2. Przedmiot ustaleń zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego	95
2.3.3. Zasady kształtowania nieładu przestrzennego zapisane w decyzjach o warunkach zabudowy	99
2.3.3.1. Zasady ogólne	99

2.3.3.2. Brak zależności ustaleń decyzji o warunkach zabudowy od ustaleń studium	100
2.3.3.3. Łatwość spełnienia pięciu warunków koniecznych do wydania decyzji o warunkach zabudowy	102
2.3.3.4. Brak możliwości odmowy wydania decyzji o warunkach zabudowy przy spełnieniu pięciu warunków	104
2.3.3.5. Brak maksymalnego obszaru analizowanego	104
2.3.3.6. Brak kontynuacji cech nowej zabudowy	105
2.3.3.7. Inne braki i niespójności	107
2.3.3.8. Bezkonkurencyjność trybu sporządzania decyzji o warunkach zabudowy w stosunku do planu miejscowego	108
ROZDZIAŁ 3. Uwarunkowania kształtowania ładu przestrzennego	111
3.1. Wskaźniki odnoszące się do ładu przestrzennego	111
3.1.1. Wskaźniki zrównoważonego rozwoju	111
3.1.2. Wskaźniki zrównoważonego gospodarowania przestrzenią	116
3.1.3. Wskaźniki zagospodarowania przestrzennego i ładu przestrzennego	118
3.1.4. Wskaźniki uwarunkowań ładu przestrzennego	121
3.2. Imponderabilia ładu przestrzennego	125
3.2.1. Społeczne	125
3.2.2. Ekonomiczne	128
3.2.3. Ekologiczne	132
3.2.4. Kulturowe	134
3.2.5. Legislacyjne	136
 Wnioski	 141
 Literatura	 145
 Wykaz pozostałych materiałów źródłowych	 155
 Załączniki	 177